



Notat

Modeller for honorering af plejefamilier

Nedenfor præsenteres to modeller for honorering af plejefamilier. De to modeller tager udgangspunkt i KL's vederlags takster, og fastsættes med udgangspunkt i generelle og specifikke tildelingskriterier.

Den væsentligste forskel på de to modeller er genforhandlingen af vederlagene. I KL's vederlagsmodel genforhandles vederlag som udgangspunkt hvert år. I Gennemsnitsmodellen fastsættes vederlaget ud fra den gennemsnitlige forventede plejeopgave i det konkrete tilfælde, fordelt over den samlede anbringelsestid. Det betyder, at det antal vederlag, der fastsættes i starten af en anbringelse, fastholdes igennem hele anbringelsesperioden.

Børn, Unge, Kultur og Fritid
Centrumpladsen 7, 2. sal
5700 Svendborg

sandra.salman@svendborg.dk

19. marts 2019

Afdeling:
Ref.

Nuværende model for honorering af plejefamilier.

I Svendborg Kommune anvendes KL's vederlagsmodel, hvor aflønningen af plejeforældrene afregnes i såkaldte vederlag.

KL's retningslinjer for vederlag indeholder syv niveauer, der hvert består af ét vederlag, det vil sige fra ét til syv vederlag for varetagelse af en plejeopgave. Et vederlag svarer til 4.307 kr. (2019).

I helt særlige tilfælde kan der ydes flere end 7 vederlag. Fx i tilfælde hvor barnet har et stort støtte behov og er behandlingskrævende.

I KL's retningslinjer beskrives, at beslutningen om antal vederlag bør tage udgangspunkt i en samlet vurdering, der inddrager følgende:

- Barnets vanskeligheder og behov for støtte.
- Krav til samarbejdet med barnets forældre.
- Plejefamiliens opgaver i forbindelse med anbringelsen.
- Plejefamiliens ressourcer og kvalifikationer i forbindelse med at løse opgaverne med plejebarnet.
- Plejeforholdets betydning for eventuelle erhvervsbegrænsninger.

KL's retningslinjer lægger således størst vægt på barnets problemer og behov samt krav til plejeforældrene ved varetagelse af den specifikke opgave.

Udmøntningen af de generelle tildelingskriterier i KL's retningslinjer i forhold til antal vederlag foregår via KL's vejledende skema til honorering. Skemaet består af en oversigt, hvor der skabes sammenhæng mellem barnets støttebehov, kravene til plejefamilien og vederlagets størrelse.



Vægten er primært på kompleksiteten i selve plejeopgaven, og hvilke udfordringer og støttebehov barnet har. Med afsæt i oversigten over belastningsfaktorer såsom angstsymptomer eller faglige problemer i skolen beskrives, hvilke krav opgaven stiller til plejefamilien, med fokus på socialpædagogisk indsats og plejeforældrenes tilknytning til det almindelige arbejdsmarked. På den baggrund er der dernæst angivet et vejledende antal vederlag.

Det vejledende skema anvendes som et praktisk redskab og en rettesnor for den konkrete fastsættelse af vederlag.

I KL's retningslinjer for vederlag til plejefamilier anbefales det, at antallet af vederlag per plejebarn vurderes mindst én gang årligt, og at det kan ændres ved en genforhandling som følge af ændringer i plejeopgavens karakter.

Den årlige vurdering af plejevederlaget kan betyde nedsættelse, opjustering eller fastholdelse af antal vederlag for det enkelte barn, afhængigt af om der er sket ændringer i plejeopgaven.

Gennemsnitsmodellen¹

I perioden 2017-2019 har flere kommuner ladet sig inspirere af Gennemsnitsmodellen, og tilpasset modellen til den enkelte kommunes strategi for anbringelsesområdet.

Faaborg Midtbyn Kommune² har fx udarbejdet en udgave af gennemsnitsmodellen, hvor tildelingskriterierne er tilpasset anbringelsesområdet i kommunen.

Formålet med gennemsnitsmodellen er at understøtte det anbragte barns ressourcer fremfor dets vanskeligheder og at sikre plejefamiliens øget incitament for at forbedre plejebarnets situation, idet honoreringen ikke sættes ned.

Gennemsnitsmodellen har fået sit navn, fordi honorering af plejeforholdet foretages ud fra en gennemsnitsbetragtning forstået som en vurdering af den gennemsnitlige forventede plejeopgave i det konkrete tilfælde fordelt over den samlede anbringelsestid. Det betyder, at den honorering, der fastsættes i starten af en anbringelse, fastholdes igennem hele anbringelsesperioden og i yderste konsekvens fra plejebarnets anbringelse og frem til dets fyldte 18. år.

¹ Gennemsnitsmodellen er også kendt som Århusmodellen

² Faaborg – Midtbyns Kommunes gennemsnitsmodel 1. januar 2019

Vederlagsniveauer i gennemsnitsmodellen

Gennemsnitsmodellen består af fem niveauer, svarende til 3-12 vederlag.

- Niveau 1 svarer til tre vederlag (12.921 kr.)
- Niveau 2 svarer til fem vederlag (21.535 kr.)
- Niveau 3 svarer til syv vederlag (30.149 kr.)
- Niveau 4 svarer til ti vederlag (43.070 kr.)
- Niveau 5 svarer til tolv vederlag (51.684 kr.)

Generelle tildelingskriterier i modellen

Gennemsnitsmodellen tager udgangspunkt i en samlet vurdering ud fra følgende generelle kriterier ved fastsættelse af niveau for honorering:

- Barnets vanskeligheder og behov for omsorg, støtte og behandling.
- Anbringelsens forventede varighed.
- Kontinuitet i barnets anbringelse.
- Krav til samarbejdet med barnets forældre og øvrige familie og netværk.
- Plejefamiliens ressourcer og kvalifikationer til at løse opgaverne med plejebarnet, herunder vurdering af plejefamiliens faglige baggrund eller særlige erfaring med beslægtede opgaver.
- Plejeforholdets betydning for eventuelle erhvervsbegrænsninger, herunder omfanget af udearbejde for begge plejeforældre.

I hovedtræk minder de generelle tildelingskriterier i gennemsnitsmodellen således om KL's retningslinjer. Der er dog to centrale forskelle.

For det første indgår den forventede varighed af anbringelsen, når honorering fastsættes ved anvendelse af gennemsnitsmodellen.

For det andet tænkes forventelige ændringer ind ved fastsættelsen, idet honoreringen skal afspejle den gennemsnitlige plejeopgave fremadrettet.

Dette skal understøtte, at honoreringen er fastsat på et passende niveau i hele anbringelsesperioden. Derudover er der i gennemsnitsmodellens generelle tildelingskriterier en direkte kobling mellem honoreringsniveau og plejefamiliens uddannelsesmæssige baggrund.

Specifikke tildelingskriterier i modellen

Den specifikke fastsættelse af honorering i gennemsnitsmodellen foregår med baggrund i gennemsnitsmodellens skema for beregning af honorering.

Ligesom i KL's vejledende skema til honorering skaber gennemsnitsmodellens skema for beregning af honorering sammenhæng mellem barnet, plejefamilien og niveauet for honorering.

Der lægges først og fremmest vægt på barnets vanskeligheder og behov for støtte, omsorg og behandling. I forhold hertil anvendes en række belastningsindikatorer svarende til de belastningsindikatorer, der også fremgår af KL's vejledende skema for honorering. Endvidere inddrages plejefamiliens ressourcer og kvalifikationer samt krav til samarbejdet med plejebarnets biologiske forældre og øvrige netværk i vurderingen.

Når antallet af vederlag fastsættes for hele anbringelsesforløbet, er det relevant, at anbringelsens forventede varighed og kontinuitet inddrages i vurderingen, da gennemsnittet kan variere herefter. Endelig inddrages eventuelle begrænsninger af plejeforældrenes deltagelse i det almindelige arbejdsmarked som følge af plejeopgaven. Det samlede skema for honorering, der anvendes i gennemsnitsmodellen, fremgår nedenfor.

| Barnets støttebehov | Krav til plejefamilien | Niveau |
|---|---|--|
| <p>På dette niveau har barnet i forhold til andre børn på samme alder behov for ekstra støtte og stimulering. Dernæst har barnet en eller få almindelige belastningsfaktorer såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglige/socialt problemer i skolen. • Ikke alderssvarende udvikling. • Søvnproblemer/mareridt. • Ikke alderssvarende motorisk udviklet. • Manglende tillid til voksne. • Vådligger og lignende urenlighed. • Behov for særlig støtte og stimulation. • Diverse psykosomatiske reaktioner. • Lettere fysisk/psykisk handicap med behov for motorisk, psykisk og social træning. • Reaktion på anbringelse/adskillelse fra forældre. | <p>Plejefamilien skal være obs på barnets reaktioner/signaler. Plejefamilien skal kunne magte vanskeligheder, der kræver samarbejde/særlig opfølgning i forhold til skole, daginstitution, fritid og daglige aktiviteter i øvrigt. Plejefamilien skal kunne rumme et forældresamarbejde, der kræver særlig indsigt og erfaring. Plejefamilien kan have fuldtidsarbejde ved siden af plejeopgaven.</p> | <p>Niveau 1 (svarende til 3 x normal-vederlag)</p> |
| <p>På dette niveau har barnet stort behov for støtte og stimulering. Over tid ser det måske ud til, at barnet får behov for yderligere støtte. Måske ses der også at kunne ske en bedring for barnet. Barnet har mange af de ovenfor nævnte belastningsfaktorer, der medfører omfattende omsorgs- og/eller opdragelsesbehov og fordrer socialpædagogisk indsats af blandt andet adfærdsregulerende karakter. Der kan også være tale om en eller flere af nedenstående mere alvorlige belastningsfaktorer.</p> | <p>Plejeopgaven kræver socialpædagogisk indsats, der kræver dels en vis erfaring, dels at plejeforældrenes arbejde udenfor hjemmet skal indrettes efter barnets behov. Krævende forældresamarbejde, der nødvendiggør indsigt i og evne til et sådant samarbejde.</p> | <p>Niveau 2 (svarende til 5 x normal-vederlag)</p> |
| <p>På dette niveau har barnet – eller vil barnet på sigt få – et massivt behov for støtte og stimulering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnet har alvorlige belastningsfaktorer såsom: | <p>Plejeopgaven kræver, at plejefamilien har indsigt/relevant erfaring på området og kan indgå i en egentlig behandlingsindsats. Ligeledes kræver opgaven, at</p> | <p>Niveau 3 (svarende til 7 x normal-vederlag)</p> |

| | | |
|--|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Spiseforstyrrelser. • Psykiatriske symptomer. • Flere tidligere anbringelsesforløb. • Følgevirkninger af mors misbrug. • Følgevirkninger af incest eller anden mishandling/groft omsorgssvigt. • Misbrugsproblemer. • Sværere fysisk/psykisk handicap med uhensigtsmæssig adfærd og/eller stort aktivitetsniveau. • Fysisk/psykisk handicap med omfattende plejebehov. • Fysisk/psykisk handicap med behov for konstant opsyn. | <p>plejeforældrenes samlede beskæftigelse udover plejeopgaven højst må udgøre en fuldtidsstilling.</p> <p>Krævende forældresamarbejde, der nødvendiggør særlig viden og indsats</p> | |
| <p>Dette niveau kan kun anvendes i helt særlige og ekstraordinære tilfælde og skal ses som et alternativ til særlige behandlingstilbud af individuel karakter, for eksempel unge, der skal mandsopdækkes, og unge, der er svært handicappede, og som stiller særlige krav til opfølgning, overvågning mv.</p> <p>Barnet/den unge har således massive støttebehov, der ligger udover det, der normalt vil kunne rummes i en plejefamilie.</p> <p>Barnet/den unge har massive belastnings-faktorer såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Massive sociale/psykiske vanskeligheder. • Massive fysiske/psykiske handicap. | <p>Plejeopgaven kræver, at plejefamilien har socialpædagogisk uddannelse, indsigt i og erfaring med målgrupperne. Endvidere kræves, at plejefamilien kan indgå i en individuelt tilrettelagt plan. Det forventes, at plejefamilien kan afrapportere skriftligt.</p> <p>Plejeopgaven kræver, at begge plejeforældre er til rådighed, og at mindst den ene er fuldtidsbeskæftiget med plejeopgaven og ikke har arbejde udenfor hjemmet.</p> <p>Krævende forældresamarbejde, der nødvendiggør særlig indsigt i og erfaring med et sådant samarbejde.</p> | <p>Niveau 4 (svarende til 10 x normal-vederlag)</p> |
| <p>Dette niveau kan kun anvendes i helt særlige og ekstraordinære undtagelsestilfælde, og det skal ses som et alternativ til døgninstitution eller til helt særlige behandlingstilbud af individuel karakter, for eksempel unge, der skal mandsopdækkes, unge med eksempelvis ungdoms-sanktion og unge, der er særdeles svært handicappede, og som stiller særlige krav til opfølgning, professionelt samarbejde, overvågning mv.</p> <p>Barnet/den unge har særdeles massive støttebehov, der ligger langt udover, hvad der normalt vil kunne rummes i en plejefamilie.</p> <p>Barnet/den unge har særdeles massive belastningsfaktorer såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Særdeles massive sociale/psykiske belastninger. • Særdeles massive fysiske/psykiske handicap. • Særdeles krævende forældresamarbejde, der nødvendiggør ganske særlig indsigt i og erfaring med et sådant samarbejde. | <p>Plejeopgaven kræver, at plejefamilien har socialpædagogisk uddannelse og indgående indsigt i og erfaring med målgrupperne.</p> <p>Endvidere kræves det, at plejefamilien kan indgå i en individuelt tilrettelagt plan og deltage i et samarbejde med andre professionelle om barnet/den unge. Det forventes, at plejefamilien kan afrapportere skriftligt.</p> <p>Plejeopgaven kræver, at begge plejeforældre er til rådighed, og at mindst den ene er fuldtidsbeskæftiget med plejeopgaven og ikke har arbejde udenfor hjemmet.</p> <p>Det må forventes, at der på dette honoreringsniveau foretages en grundig vurdering af plejefamiliens ressourcer i forhold til andre plejeopgaver sammen med opgaven. Særdeles krævende forældresamarbejde, der nødvendiggør ganske særlig indsigt i og erfaring med et sådant samarbejde.</p> | <p>Niveau 5 (svarende til 12 x normal-vederlag)</p> |

I tilfælde af at en plejeopgave vurderes at være på niveau 1 eller 2, kan der suppleres med en basisydelse, hvis plejeforælderen i den indledende periode af anbringelsen ikke kan have beskæftigelse ved siden af plejeopgaven. Ydelsen gives typisk det første år, men kan i særtilfælde udvides til det første halvandet år. I den periode hvor plejefamilien modtager basisydelsen, vil den modtage et samlet beløb svarende til niveau 3.

Genforhandling i modellen

En grundlæggende forskel mellem KL's retningslinjer og gennemsnitsmodellen er, at vederlaget fastsættes ud fra den gennemsnitlige forventede plejeopgave i det konkrete tilfælde fordelt over den samlede anbringelsestid. Det betyder, at det antal vederlag, der fastsættes i starten af en anbringelse, fastholdes igennem hele anbringelsesperioden.

Genforhandling af vederlagets størrelse finder således kun sted i helt særlige tilfælde. Det kan for eksempel skyldes en ikke forventelig udvikling hos barnet eller i barnets kontekst, der har omfattende betydning for plejeopgavens kompleksitet.

Øvrige omkostninger forbundet med plejefamilieanbringelsen

Udover det faste vederlag modtager plejefamilier hver måned et fast skattefrit beløb, der skal dække kost, logi og andre udgifter i forbindelse med plejebarnets daglige fornødenheder. Herudover kan plejefamilierne ansøge om dækning af øvrige omkostninger i forbindelse med plejeopgaven.

Taksten for kost, logi og lomme penge er fastsat i KL's Taksttabellen og reguleres en gang årligt. I 2019 udgør taksterne:

| | |
|--|--|
| Kost og logi, herunder daglige fornødenheder | Pr. døgn pr. barn (under 10 år) : kr 184 Pr. døgn pr barn eller unge (på 10 og derover); kr 196 For 3. og eventuelt 4. barn fra samme kommune (uanset alder) dog pr. døgn: kr 171 |
| Lomme penge | Alder: 3-10 år pr. uge kr 31 11-13 år pr. uge kr 66 14-15 år pr. uge kr 133 16 år og ældre pr. uge kr 267 |
| Beklædning | For børn på 0-10 år ydes pr. uge kr 113 |

| | |
|--|---|
| | For børn på 11-13 år ydes pr. uge kr 133 For børn på 14-15 år ydes pr. uge kr 155 For unge på 16 år og ældre ydes pr. uge kr 170 |
|--|---|

Øvrige faste takster der er fastsat i KL's Tabel er et tilskud til konfirmation på

| | |
|---|-----------|
| Tilskud til konfirmation | Kr 6.076 |
| Indskrivningsbeløb efter konkret vurdering, op til | kr 9.902 |
| Udskrivningsbeløb for børn i alderen 0-15, efter konkret vurdering, op til | Kr. 3.811 |
| Udskrivningsbeløb for børn i alderen 16 og derover, efter konkret vurdering, op til | Kr 5.712 |
| Til børn under 14 år kan ydes til fødselsdag og jul | Kr 232 |
| Til unge over 14 år kan ydes til fødselsdag og jul | Kr 345 |
| Ved eksamen, konfirmation og svendep prøve kan ydes | Kr 572 |

Udover omkostninger hvor taksten er defineret i KL's takstabel kan plejefamilien søge om tilskud til fx ferie, briller, pc, cykel og fritidsaktiviteter. For at sikre en ensartethed i behandlingen af ansøgninger om tilskud, er det en fordel at have et beskrevet serviceniveau for godtgørelsen af disse udgift. Familieafdelingen vil derfor under processen omkring vurdering af eventuelt ny model for honorering af plejefamilier også vurdere det nuværende niveau for øvrige omkostninger til plejefamilierne.